

Stanisław Gołub, Tomasz Dzieńkowski

Chełm, st. 40, Pl. Łuczkowskiego

Informator Archeologiczny : badania 31, 283

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Chełmża, st. 28, gm. loco, woj. toruńskie - patrz: późne średniowiecze

CHEŁM, st. 4, Pl. Łuczковского

- nowożytna studnia miejska (XV (?) – XVIII w.)

Ratownicze badania, przeprowadzone przez mgr. mgr. Stanisława Gołuba, Tomasza Dzieńkowskiego. Finansowane przez Urząd Miasta Chełma.

Stanowisko funkcjonuje nadal jako nr 4 (dawny numer w systemie arabskim), w AZP nadano mu nowy nr 1E/X w miejscowości / 6 na obszarze.

Jest to nowożytna studnia miejska, datowana na XV(?) – XVIII w. Odkryto ją w 1985 r. i częściowo przebadano podczas prac, prowadzonych przez AGH z Krakowa. Szyb studni znajduje się pod nawierzchnią placu rynkowego i przecina jeden z korytarzy podziemi kredowych, zlokalizowanych pod Starym Miastem w Chełmie.

W wyniku obsunięcia górnych warstw zasypiskowych studni, pod nawierzchnią Pl. Łuczковского powstała kawerna. Badania prace ratownicze miały na celu wybranie warstw zasypiskowych z szybu studni, oczyszczenie ścian kutyh w kredzie, zabezpieczenie korytarza kredowego, który przeciął szyb. Zrekonstruowano dokładne położenie studni w obrębie rynku. Wydobyto materiał zabytkowy o chronologii XIII – XVIII w., kości zwierzęce, noże żelazne, monety srebrne.

Materiały z badań przekazano do Muzeum Chełmskiego w Chełmie, dokumentacja z badań znajduje się w PSOZ w Chełmie.

CHEŁM, st.40, Pl. Łuczковского

- ratusz miejski
- nawarstwienia kulturowe z XV-XX w.

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. mgr. Stanisława Gołuba i Tomasza Dzieńkowskiego. Finansowane przez Urząd Miasta Chełma i PSOZ.

Stanowisko funkcjonuje nadal jako nr 40 (dawny numer w systemie arabskim), w AZP nadano mu nowy nr 1E/XI w miejscowości / 6 na obszarze.

Jest to pozostałość nowożytnego ratusza miejskiego oraz zniszczone nawarstwienia kulturowe XV – XX w.

Założono 3 wykopy badawcze o powierzchni 10 m². Zlokalizowano relikty kamiennie – ceglano muru, szerokości ok. 1 m i przebiegu na linii E – W. Stopa fundamentowa znajdowała się na głębokości 4 m, a mur posadowiono na zasypisku studni miejskiej. Odkrycie to uznano z dużym prawdopodobieństwem za pozostałości ratusza miejskiego. Odślonięto także pozostałości piwnicy, stanowiącej relikw dobudowanej do muru ratusza kamienicy.

Dokumentacja z badań znajduje się w archiwum WUOZ w Lublinie Delegatura w Chełmie.

Materiały z badań przekazano do Muzeum Chełmskiego w Chełmie.

CHEŁM, st. 148, ul. Kopernika 5/7

- zabudowa z XVI-XX w.

Badania przeprowadzone przez mgr. mgr. Stanisława Gołuba i Tomasza Dzieńkowskiego. Finansowane przez inwestora prywatnego. Przebadano powierzchnię około 400 m².

Stanowisko funkcjonuje nadal jako nr 148 (dawny numer w systemie arabskim), w AZP nadano mu nowy nr w miejscowości oraz nr 7 na obszarze. Są to pozostałości wielowarstwowej zabudowy mieszkalnej murowano - drewnianej o chronologii XVI - XX w.

Badania prowadzono w obrębie wykopu budowlanego. Odślonięto pozostałości osadnictwa nowożytnego wraz z zabytkami ruchomymi w postaci ceramiki, kości zwierzęcych, szkła i metali. Najmłodszą fazę osadnictwa reprezentowały loszki bądź śmietniki wykładane drewnem, pozostałości murowanej piwnicy z wnęką, ślady zabudowy drewniano – murowanej w postaci murowanej kamienicy. Zadokumentowano dobrze zachowane nowe, nie znane dotąd odcinki korytarzy podziemi kredowych oraz piwnice – lochy wydrążone w kredzie, datowane na podstawie zasypisk na XVI – XVII